

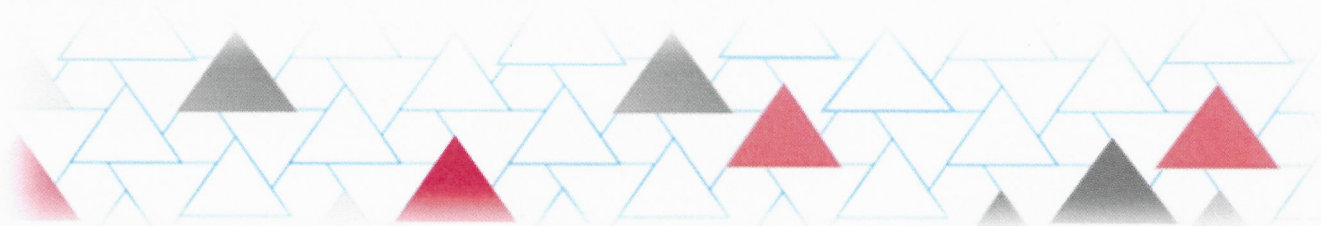
IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

KANTONA SREDIŠNJA BOSNA

2019.

Broj: 01-02-07-11-2-2097-7/19

Sarajevo, rujan 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	4
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	11
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA.....	13
6.1.1	Prihodi i primici	13
6.1.1.1	Prihodi od poreza	13
6.1.1.2	Neporezni prihodi	13
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje	14
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	15
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	15
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	17
6.1.2.4	Kapitalni transferi	20
6.1.2.5	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	21
6.1.2.6	Tekuća pričuvna	21
6.1.3	Financijski rezultat	21
6.2	BILANCA STANJA	22
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	22
6.2.1.1	Novčana sredstva	22
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	23
6.2.2	Stalna sredstva	24
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	25
6.2.4	Dugoročne obveze.....	25
6.2.5	Popis sredstava i obveza.....	26
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	26
7.	IZVANBILAČNA EVIDENCIJA.....	26
8.	JAVNE NABAVE	27
9.	SUDSKI SPOROVI.....	28
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	29
IV	PRILOG GODIŠNJA KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	30
	<i>Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu</i>	<i>31</i>
	<i>Konsolidirana Bilanca stanja na 31. 12. 2019. godine.....</i>	<i>35</i>
	<i>Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima period izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine.....</i>	<i>36</i>

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvešće neovisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju konsolidiranih financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvješća **Kantona Središnja Bosna (u daljem tekstu: Kanton)** koji obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvešće o novčanim tijekovima, Izvešće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidirana financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Kantona na 31. 12. 2019. godine, novčane tokove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvešću:

1. Proračunom Kantona za 2019. godinu planirana su sredstva za izmirenje samo manjeg dijela dospjelih obveza po osnovu sudskih rješenja o izvršenju u iznosu od 1.000.000 KM, koje su evidentirane vanbilančno u ukupnom iznosu od 26.317.974 KM. Iako su prvi sudski postupci okončani prije više od deset godina, u proteklim razdobljima proračunima nisu planirana sredstva za njihovo izmirenje, obveze po tom osnovu nisu evidentirane u bilančnim evidencijama, niti su se rashodi priznavali sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH. Zbog navedenog nisu točno iskazani ni financijski rezultati tih razdoblja, radi čega ne možemo potvrditi ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima (točke 5., 6.1.3 i 7. Izvješća).

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvješća*.

Neovisni smo od Kantona sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidirana financijska izvješća

Ministar financija Kantona odgovoran je za izradu i fer prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidirana financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidirana financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje

uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na temelju tih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidiranih financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Kantona;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirana financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidiranih financijskih izvješća **Kantona Središnja Bosna za 2019. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Kantona za 2019. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Nisu pravovremeno donesene Smjernice ekonomske i fiskalne politike i Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2019. – 2021. godine, niti su Proračunom Kantona Središnja Bosna za 2019. godinu planirana sredstva za pokriće ostvarenog deficita iz prethodnih godina, što nije sukladno odredbama članaka od 16. do 18. i 43. Zakona o proračunima u FBiH (točka 5. Izvješća).
2. Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima - poticaji gospodarstvu Ministarstva gospodarstva u iznosu od 1.163.507 KM, transferi osnovnim glazbenim školama, čiji je osnivač Kanton, u nadležnosti Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 1.000.000 KM, kao i poticaji u vodoprivredi Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu 1.451.542 KM nisu realizirani na način definiran Zakonom o izvršavanju Proračuna Kantona Središnja Bosna za 2019. godinu (točka 6.1.2.3 Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Kantona sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidiranih finansijskih Izvješća, rukovodstvo Kantona odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Kantona, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 29. 9. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidirana finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Proračun Kantona Središnja Bosna za 2019. godinu;
- Zakon o izvršavanju Proračuna Kantona Središnja Bosna za 2019. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u tijelima vlasti Kantona Središnja Bosna;
- Zakon o koncesijama;

Kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Kanton Središnja Bosna, kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH,¹ Zakonom o federalnim jedinicama² i Ustavom Kantona Središnja Bosna³.

Ustavom Kantona propisano je da je nadležan u svim oblastima koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Kantona. Kanton je nadležan za uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne uniforme sa kantonalnim oznakama, utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguravanju obrazovanja, utvrđivanje i provođenje kulturne politike, utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata, utvrđivanje politike reguliranja i osiguranja javnih službi, donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje, donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnje, financiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima, donošenje propisa o lokalnoj samoupravi.

Ustavne nadležnosti obavljaju se putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Zakonodavnu vlast vrši Skupština Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu Skupština Kantona), a izvršnu Vlada Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) koju čini predsjednik i osam ministara. Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove, sukladno Zakonu o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje. Kantonalnim ministarstvima rukovode ministri, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova ravnatelji.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa utvrđuju se Proračunom Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu Proračun Kantona), koji na prijedlog Vlade donosi Skupština Kantona. Iz Proračuna Kantona financira se 109 korisnika, od čega je: osam ministarstava, 53 osnovne škole, 26 srednjih škola, sedam pravosudnih institucija i 15 ostalih korisnika.

Proračunom Kantona za 2019. godinu, kao i njegovim Izmjenama i dopunama, planirano je 5.326 zaposlenih. Na 31. 12. 2019. godine u Kantonu je bilo 5.351 zaposlenih (osnovno obrazovanje: 2.400, srednje obrazovanje: 1.012, MUP: 1.122, ministarstva, službe, uprave i zavodi: 462, pravosudne institucije: 355).

Funkciju predsjednika Vlade obnaša Tahir Lendo temeljem odluke od 15. 2. 2019. godine. Sjedište Vlade Kantona je u Travniku, u Ulici Stanična broj 43.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana financijska izvješća Kantona za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršavanja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, sa prekidima u razdoblju od prosinca 2019. godine do srpnja 2020. godine.

¹ „Sl. novine FBiH“ br. 1/94

² „Sl. novine FBiH“ br. 9/96

³ „Sl. novine KSB“ br. 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 8/98, 10/00, 8/03, 2/04

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je financijsku reviziju Kantona za 2017. godinu, sačinio izvješće o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o konsolidiranim financijskim izvješćima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima i ostalim propisima. U izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Kanton nije postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o poduzetim radnjama u cilju prevladavanja nepravilnosti identificiranih u revizijskom izvješću. Revizijom smo konstatirali da su samo za određeni broj preporuka poduzete odgovarajuće mjere.

Uvidom u poduzete aktivnosti, te analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Ministar gospodarstva sačinio je i dostavio izjavu o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija, sukladno Pravilniku o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.
- 2) Rashodi i izdaci, financirani iz namjenskih sredstava, planirani su u visini plana prihoda tih sredstava, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uputi o izvršavanju proračuna sa Jedinstvenog računa riznice.
- 3) Uspostavljene su odgovarajuće kontrole prilikom pravdanja putnih troškova, sukladno odredbama Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja.
- 4) Transferi za prijevoz učenika iskazani su u izvještajnom razdoblju u kojem su i nastali, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.
- 5) Utvrđeni su jasni i mjerljivi kriteriji za sredstva kulture i uspostavljen je nadzor nad realizacijom sredstava.
- 6) Sredstva za zaštitu okoliša realizirana su sukladno Programu utroška i u razdoblju na koje se odnose;
- 7) Izabran je glavni transakcijski račun, sukladno Zakonu o riznici u FBiH i Zakonu o unutarnjem platnom prometu.
- 8) Obveze po osnovu poreza i doprinosa izmiruju se uz isplatu plaća, sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.
- 9) Provedenim popisom utvrđeno je stvarno stanje imovine i obveza, te je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- 10) Postupci javnih nabava provode se sukladno Zakonu o javnim nabavama.
- 11) Usuglašen je Opći i Posebni dio Proračuna kod planiranja kapitalnih transfera od značaja za Kanton, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.
- 12) Usuglašeno je stanje sredstava na podračunima za vodne naknade sa stanjem na poziciji razgraničenih prihoda vodnih naknada.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Poštuje se Ugovor o rješavanju međusobnih potraživanja po osnovu eksploatacije mineralnih sirovina na eksploatacijskom polju „Plješevac“, ali obveze prema Kantonu Sarajevo nisu iskazane u financijskim izvješćima Ministarstva gospodarstva.
- 2) Prikupljena sredstva od koncesijskih naknada za eksploataciju mineralnih sirovina planiraju se za sufinansiranje istražnih radova u domeni mineralnih sirovina, ali njihova namjena korištenja nije utvrđena u Zakonu o koncesijama.
- 3) Tekuća pričuva je korištena sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna i Zakonu o proračunima u FBiH, ali nisu utvrđeni kriteriji za realizaciju sredstava tekuće pričuve.

- 4) Otvoreni su posebni namjenski transakcijski računi, ali nije donesena Uputa o otvaranju namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnog namjenskog transakcijskog računa otvorenog kao podračun.

Nerealizirane preporuke

- 1) Uspostaviti sustav unutarnjih kontrola po COSO modelu, imenovati koordinatora za FUK, te sačinjavati i nadležnom ministarstvu dostavljati godišnje i konsolidirano izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole shodno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.
- 2) Uspostaviti proračunski nadzor koji će po službenoj dužnosti obavljati proračunski inspektor Ministarstva financija, sukladno člancima od 79. do 85. Zakona o proračunima u FBiH.
- 3) Proračunski korisnici koji ne posjeduju radnu stanicu zahtjev za unos podataka u Glavnu knjigu riznice trebaju vršiti na propisanim obrascima koje je potpisala i ovjerila ovlaštena osoba, sukladno Uputi o izvršenju proračuna sa Jedinstvenog računa riznice.
- 4) Usuglasiti Računovodstvene politike za kantonalne proračunske korisnike i riznicu shodno članku 1. stavak 3. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu u dijelu kratkoročnih razgraničenja.
- 5) Kod izrade, donošenja i izvršenja proračuna, te izvještavanja, dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- 6) Sačinjavati godišnja računovodstvena izvješća uz potpunu Analizu – tekstualni dio, i u propisanom roku dostavljati ih nadležnom organu za ovjeravanje (FIA), sukladno Pravilniku o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- 7) Poduzeti sve zakonom propisane radnje Ministarstva gospodarstva i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u cilju naplate koncesijskih naknada shodno članku 46. Zakona o proračunima u FBiH, a Ministarstvo financija treba obavljati nadzor nad ispunjenjem obveza plaćanja shodno članku 23. stavak 2. Zakona o izmjenama Zakona o koncesijama.
- 8) Za obavljanje poslova utvrđenih pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, potrebno je da proračunski korisnici, angažiranje izvršitelja vrše sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.
- 9) Preispitati opravdanost isplata naknada za rad u povjerenstvima kod obavljanja redovnih poslova iz nadležnosti organa uprave, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu obračunavati i plaćati sukladno važećim zakonskim propisima.
- 10) Sredstva reprezentacije iskazivati na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, kojom se potvrđuje da su troškovi nastali u službene svrhe.
- 11) Vlada Kantona treba Odlukom o izdvajanju sredstava Općini Dobretići utvrditi namjenu korištenja tih sredstava, te osigurati adekvatan nadzor nad utroškom doznačenih sredstava.
- 12) Ministarstvo gospodarstva prilikom raspodjele sredstava tekućih transfera, treba primjenjivati donesene kriterije utvrđene Programom utroška sa kriterijima raspodjele.
- 13) Utvrditi kriterije za raspodjelu sredstava neprofitnim udruženjima, te osigurati adekvatan nadzor nad njihovim utroškom, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.
- 14) Utvrditi kriterije za sufinansiranje osnovnih glazbenih škola i za transfer pomoć vjerskim zajednicama, te osigurati adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.
- 15) Zakonom o izvršavanju Proračuna Kantona propisati donošenje Programa utroška s kriterijima raspodjele sredstava za kapitalne transfere, nadzor nad utroškom i izvješćivanje, shodno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- 16) Donositi godišnji Program utroška sa kriterijima za raspodjelu sredstava za nabavu opreme zdravstvenim ustanovama i putem Javnog poziva, te provoditi nadzor nad utroškom sredstava i izvješćivati sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

- 17) Sva nepovratna davanja u svrhu nabave kapitalne imovine i koja predstavljaju stalno sredstvo nekog drugog pravnog lica, potrebno je proračunom planirati i realizirati kao kapitalne transfere.
- 18) Donijeti procedure evidentiranja novčanih sredstava pravosudnih institucija i evidentirati ih u sustavu Glavne knjige riznice sukladno Zakonu o riznici u FBiH.
- 19) Izvršiti usuglašavanje, u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način rješavanja sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH radi realnog iskazivanja potraživanja.
- 20) Potraživanja starija od šest mjeseci knjigovodstveno evidentirati na poziciji sumnjivih i spornih, sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.
- 21) Preispitati osnovanost odobravanja sredstava Agenciji za privatizaciju u vidu pozajmica.
- 22) Osigurati točne, potpune i pouzdane evidencije stalnih sredstava sukladno članku 19. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i izvješćivati sukladno članku 31. Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- 23) Zaduženje provoditi uz prethodno odobrenje Federalnog ministarstva financija, sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH.
- 24) Sudska rješenja o izvršenju evidentirati na bilančne pozicije, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dana je ukupno 31 preporuka, od čega je sedam novih i 24 preporuke koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2017. godinu (24 nerealizirane, 4 djelomično realizirane).

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje je li Kanton u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, sukladno važećoj regulativi.

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴, Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na osnovu COSO modela⁷.

Rukovoditelji proračunskih korisnika su odgovorni za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola, sukladno propisima koji to reguliraju, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog financijskog upravljanja i kontrola u institucijama. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorni su i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sustava unutarnjih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sustava

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁷ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema unutarnjih kontrola, koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definira internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo, zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost financijskog izvješćivanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

financijskog upravljanja i kontrole u svim organizacijskim jedinicama, poštujući principe zakonitosti, financijskog upravljanja i transparentnosti, sukladno standardima unutarnje kontrole.

S tim u vezi izvršili smo analizu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola kao modela koji se definira kao proces koji provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti financijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonima i propisima.

Primjenjuju se Računovodstvene politike za kantonalne proračunske korisnike i riznicu, koje je Ministarstvo financija Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu Ministarstvo financija) donijelo 2012. godine. **Međutim, spomenute računovodstvene politike nisu usuglašene sa Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu⁸ u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja prikupljenih, a nerealiziranih namjenskih sredstava za zaštitu i spašavanje i sredstava od privatizacije na poziciju razgraničenih prihoda.**

Ministarstvo financija je objavilo Registar proračunskih korisnika za 2019. godinu, sukladno članku 3. Zakona o proračunima u FBiH. U Registru su kao proračunski korisnici definirani Katolički školski centar „Petar Barbarić“ Travnik, kojemu je osnivač Nadbiskupski ordinarijat Vrhbosanski, kao i „Elči Ibrahim-pašina medresa“ Travnik, kojoj je Islamska zajednica u BiH osnivač. **U Registar nisu uključene Osnovna muzička škola Travnik, Osnovna muzička škola Bugojno, Osnovna muzička škola Novi Travnik i Osnovna glazbena škola „Jakov Gotovac“ Novi Travnik, koje se financiraju putem transfera, iako im je Kanton osnivač.**

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija sistematizirano je radno mjesto proračunskog inspektora, kao samostalnog izvršitelja, kojemu je u opisu poslova provođenje inspeksijskog nadzora kod svih proračunskih korisnika. **Međutim, to radno mjesto nije popunjeno, tako da nije uspostavljen proračunski nadzor sukladno člancima od 79. do 85. Zakona o proračunima u FBiH.**

Proračunski korisnici ne popunjavaju obrasce za unos podataka u sustav glavne knjige, nego se isti sačinjavaju od ministarstava koji raspolažu sa radnim stanicama (Ministarstvo financija, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta, Ministarstvo pravosuđa i uprave), ili se unos vrši izravno sa dostavljenih faktura. **Navedeno nije sukladno odredbama poglavlja III Upute o izvršavanju proračuna sa Jedinstvenog računa riznice.**

Većina proračunskih korisnika nije dizajnirala i implementirala financijsko upravljanje i kontrolu, odnosno nije uspostavila sustav unutarnjih prema COSO modelu, kao je to predviđeno odredbama Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Samo su četiri proračunska korisnika (Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, Ministarstvo gospodarstva, Kantonalna uprava za civilnu zaštitu) i tri izvanproračunska fonda i ustanove (ŠPD Srednjobosanske šume, Kantonalna direkcija za puteve, Služba za zapošljavanje) sačinili i Ministarstvu financija dostavila godišnja izvješća o funkcioniranju financijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu. Određeni proračunski korisnici nisu čak tijekom 2019. godine niti imenovali koordinate za financijsko upravljanje i kontrolu. Također, koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu Ministarstva financija nije sačinio Konsolidirano izvješće o funkcioniranju financijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu, a koje je prema članku 15. stavak (1) Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH bio u obvezi dostaviti Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva financija.

Preporuke:

- **usuglasiti Računovodstvene politike za kantonalne proračunske korisnike i riznicu sa Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu u dijelu kratkoročnih razgraničenja;**
- **u Registar proračunskih korisnika uključiti osnovne glazbene škole kojima je Kanton osnivač;**

⁸ Sl.novine FBiH br. 58/16

- *uspostaviti proračunski nadzor, kako je to propisano odredbama članaka od 79. do 83. Zakona o proračunima u FBiH;*
- *unos podataka u Glavnu knjigu riznice vršiti na propisanim obrascima, koje je potpisala i ovjerila ovlaštena osoba, sukladno Uputi o izvršavanju proračuna sa Jedinstvenog računa riznice;*
- *uspostaviti sustav unutarnjih kontrola po COSO modelu, imenovati koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu, sačinjavati i dostavljati godišnje i konsolidirano izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.*

Fiskalna odgovornost

Rukovoditelji proračunskih korisnika prvog reda su sačinili izvještaje o fiskalnoj odgovornosti i iste dostavili Ministarstvu financija sukladno člancima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izvještaja o fiskalnoj odgovornosti. Rukovoditelji nižih potrošačkih jedinica izvještaje o fiskalnoj odgovornosti dostavljaju u resorna ministarstva. Viši stručni suradnik za fiskalnu politiku, koji je u Ministarstvu financija zadužen za prijem izvještaja o fiskalnoj odgovornosti, vrši samo formalnu ali ne i suštinsku kontrolu dostavljenih izvještaja o otklonjenim slabostima iz ranijeg razdoblja, kako je to propisano člankom 13. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izvještaja o fiskalnoj odgovornosti.

Unutarnja revizija

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva financija uspostavljen je Odjel za unutarnju reviziju, u kojem su od sistematiziranih pet, popunjena četiri radna mjesta.

Strateški plan rada Odjela za unutarnju reviziju za razdoblje 2019. – 2021. godine, kao i Plan i program rada Odjela za unutarnju reviziju za 2019. godinu je usvojio ministar 19. 12. 2018. godine.

Prema podacima iz godišnjeg izvješća za 2019. godinu, tijekom revidirane godine je provedeno 13 revizija (građevine osnovnih škola, građevine srednjih škola, građevine ministarstava, uprava i upravnih organizacija, građevina pravosudnih institucija, troškova prijevoza učenika osnovnih škola, putnih troškova pravosudnih institucija, transfer - potpora Općini Dobretići, motornih vozila MUP-a, motornih vozila u ministarstvima, upravama i upravnim organizacijama, izdataka za komunalne usluge kod Službe zajedničkih poslova, tekućih rashoda za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, naknada za općekorisne funkcije šuma, planiranje nabava stalnih sredstava zdravstvenim ustanovama) i dano je 75 preporuka. Prema podacima iz spomenutog izvješća proračunski korisnici su postupili po jednoj preporuci, nisu postupili po 3 preporuke, a za 71 preporuku nije istekao rok provedbe do sačinjavanja izvješća.

Godišnje izvješće unutarnje revizije za 2019. godinu je 14. 2. 2020. godine dostavljeno Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva financija, a 16. 2. 2020. godine Vladi Kantona, koja je Zaključkom od 27. 2. 2020. godine isto i usvojila.

Prevenција korupcije

Vlada Kantona je tijekom 2016. godine usvojila Strategiju za borbu protiv korupcije za razdoblje 2015. - 2019. godine i Akcioni plan za borbu protiv korupcije za razdoblje 2015. - 2019. godine.

Vlada Kantona je 22. 11. 2018. godine imenovala Tim za sprečavanje korupcije od osam članova, kojeg čine po jedan predstavnik svih ministarstava, a čiji je zadatak prikupljati podatke u svezi koruptivnih aktivnosti i prijava istih nadležnim tijelima, organiziranje aktivnosti u svezi prevencije korupcije, postupanje po prijavama na utvrđivanju činjenica za koruptivne aktivnosti, koordinacija aktivnosti svih subjekata obuhvaćenih strateškim planom borbe protiv korupcije, suradnja sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordiniranje borbe protiv korupcije i drugo.

U Izvješću o realizaciji Akcijskog plana za borbu protiv korupcije od 23. 1. 2020. godine, a koji predstavlja zbroj pojedinačnih izvješća ministarstava, dan je pregled svih poduzetih aktivnosti od

trenutka donošenja Strategije i Akcijskog plana za borbu protiv korupcije do trenutka sačinjavanja izvješća. Ministarstva su sačinila vlastite planove integriteta, izvršila procjenu rizika unutar pojedinačnih oblasti djelovanja i imenovala osobe za monitoring i koordinaciju aktivnosti na provedbi mjera definiranih Akcijskim planom, dok za jedan dio predviđenih aktivnosti naznačeno da je realizacija istih još uvijek u tijeku. U cilju unapređenja borbe protiv korupcije planirane su aktivnosti u budućem razdoblju koje se odnose na uspostavu registra imenovanih osoba, izrada nove strategije za borbu protiv korupcije, profesionalizaciju Tima za borbu protiv korupcije, intenziviranje suradnje sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračun Kantona za 2019. godinu usvojila je Skupština 21. 12. 2018. godine, u iznosu od 236.501.758 KM.

Izmjenama i dopunama Proračuna od 15. 7. 2019. godine usvojen je Proračun u iznosu od 243.075.953 KM. Na prihodovnoj strani Proračuna su planirani prihodi u iznosu od 215.800.553 KM, primici od zaduženja u iznosu od 27.209.300 KM i primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 66.100 KM, dok su na rashodovnoj strani planirani rashodi u iznosu od 215.620.462 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 8.456.391 KM i izdaci za otplatu dugova u iznosu od 18.999.100 KM.

Napominjemo da su planirana sredstva za izmirenje dijela dospjelih obveza po osnovu sudskih rješenja o izvršenju u iznosu od 1.000.000 KM, koje su na datum prethodnog bilanca iznosile 25.481.154 KM.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na planiranje, donošenje proračuna i proračunsko izvješćivanje, utvrdili smo da nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju Proračuna Kantona Središnja Bosna za 2019.godinu (u daljnjem tekstu Zakon o izvršavanju Proračuna) i to:

- **Prilikom sačinjavanja proračunskih dokumenata nije se pridržavalo rokova propisanih člankom 15. Zakona o proračunima u FBiH. Smjernice ekonomske i fiskalne politike za 2019. - 2021. godinu donijete su 3. 9. 2018., a propisani rok bio je 31. 5. 2018. godine. Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2019. - 2021. godine donijet je 30. 8. 2018., a propisani rok bio je 30. 6. 2018. godine. Prijedlog proračuna za 2019. godinu usvojen je 10. 12. 2018. godine, a rok je bio 5. 11. 2018. godine. Također, nisu poštovani rokovi propisani za sačinjavanje pojedinačnih i konsolidiranih finansijskih izvješća i Godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna za 2019. godinu;**
- **Izmjenama i dopunama Proračuna za 2019. godinu nije planirano pokriće akumuliranog deficita iz ranijeg razdoblja, što nije sukladno članku 43. Zakona o proračunima u FBiH, kojim je predviđena obveza planiranja pokrića deficita kroz narednih pet godina;**
- Dobiveno je mišljenje Federalnog ministarstva financija za plan prihoda predviđen Proračunom za 2019. godinu, ali nije dobiveno pozitivno mišljenje za plan prihoda predviđen Izmjenama i dopunama Proračuna za 2019. godinu;
- Proračunom za 2019. godinu, kao i Izmjenama i dopunama Proračuna za 2019. godinu, je predviđeno dugoročno zaduženje, ali za isto nije osigurano mišljenje Federalnog ministarstva financija;
- Obrazac Godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna za 2019. godinu nije sačinjen sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, obzirom da na poziciji planskih veličina nisu iskazani podaci iz proračuna usvojenog od strane Skupštine Kantona;
- Tekstualna izvješća proračunskih korisnika sačinjena uz godišnja računovodstvena izvješća ne sadrže detaljna obrazloženja izvršenja proračuna, kako je predviđeno člankom 30. Pravilnika;
- Određeni proračunski korisnici nisu sačinjavali periodična izvješća o namjenskom utrošku transfera – Obrazac broj 9. na način kako je to propisano člankom 16. Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, obzirom da u istom nisu navedeni svi predviđeni podaci, kao i tekstualno obrazloženje realiziranih transfera, kao i razlozi za ne realizaciju istih.

Temeljem naprijed navedenog utvrdili smo da se kod planiranja i donošenja Proračuna, kao i proračunskog izvješćivanja, nije u cijelosti pridržavalo odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Preporuke:

- *pridržavati se rokova propisanih Zakonom o proračunima u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH kod: izrade smjernica ekonomske i fiskalne politike; pripreme, dostave i usvajanja dokumenta okvirnog proračuna; dostavljanja prijedloga proračuna; sačinjavanja pojedinačnih i konsolidiranih financijskih izvješća; godišnjeg izvješća o izvršavanju proračuna;*
- *planirati pokriće akumuliranog deficita, kako je to predviđeno člankom 43. Zakona o proračunima u FBiH;*
- *osigurati mišljenje Federalnog ministarstva financija na plan prihoda, kako je to predviđeno člankom 33. Zakona o proračunima u FBiH;*
- *prilikom planiranja dugoročnog zaduženja osigurati procjenu kreditne sposobnosti od Federalnog ministarstva financija, kako je to predviđeno člankom 7. Zakona o dugu, zaduženju i jamstvima u FBiH;*
- *iskazivati na poziciji planskih veličina iznose koje je odobrilo zakonodavno tijelo i sačinjavati detaljna obrazloženja u tekstualnim izvješćima uz računovodstvena izvješća sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;*
- *kod sačinjavanja izvješća o namjenskom utrošku transfera dosljedno se pridržavati odredbi Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, u djelu navođenja svih propisanih podataka, kao i tekstualnog obrazloženja.*

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo financija je sačinilo godišnje izvješće za proračun Kantona i izvršilo konsolidaciju izvješća na razini Kantona sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Spomenuta financijska izvješća su sačinjena 30. 3. 2020. godine, što znači da nije poštovan rok utvrđen člankom 21. Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnja računovodstvena izvješća Kantona, obrazloženo je izvršenje proračuna sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Ministarstvo financija je 30. 3. 2020. godine dostavilo Konsolidirana financijska izvješća za 2019. godinu Federalnom ministarstvu financija.

Ministarstvo financija je aktom od 6. 7. 2020. godine dostavilo Vladi Kantona Izvješće o izvršavanju Proračuna za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine.

Člankom 97. Zakona o proračunima u FBiH je predviđeno da izvješće o izvršavanju proračuna obvezno sadrži podatke o planiranim i ostvarenim prihodima, primicima, rashodima i izdacima prikazanim tako da se jasno može vidjeti razlika između odobrenog proračuna i njegovog ostvarenja, početno i završno stanje Jedinstvenog računa Riznice, početno i završno stanje imovine, obveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na temelju zaduženja i upravljanja dugom i o jamstvima danim tijekom fiskalne godine i podatke o korištenju proračunske pričuve.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Izvješće o izvršavanju Proračuna za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine nije sačinjeno na način propisan člankom 97. Zakona o proračunima u FBiH, budući da je u njemu iskazana samo analiza izvršenja odobrenog iz Posebnog dijela proračuna.

Do okončanja revizije Vlada Kantona nije razmatrala Izvješće o izvršavanju proračuna za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine, niti je isto u zakonom propisanom roku od šest mjeseci nakon završetka fiskalne godine dostavljena Skupštini Kantona na usvajanje.

Preporuka:

- *Izvešće o izvršavanju proračuna sačinjavati na način kako je to propisano člankom 97. Zakona o proračunima u FBiH.*

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvješću o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu prihodi su iskazani u iznosu 206.165.164 KM, primici od zaduženja 8.740.793 KM, primici od financijske imovine 100.004 KM i primici od prodaje stalnih sredstava 15.500 KM.

Strukturu prihoda čine: porezni prihodi 186.237.525 KM, neporezni prihodi 17.723.788 KM i primljeni transferi i donacije 2.203.851 KM.

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza se najvećim dijelom odnose na prihode od neizravnih poreza (146.123.881 KM), porez na dobit poduzeća (21.244.428 KM), porez na dohodak (17.900.205 KM), porez na imovinu (920.662 KM), porez na plaću i radnu snagu (29.280 KM) i domaći porez na dobra i usluge (17.831 KM).

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi se odnose na naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima (3.902.527 KM), novčane kazne (3.715.201 KM), administrativne pristojbe (2.399.929 KM), ostale proračunske naknade i pristojbe (2.003.668 KM), sudske pristojbe (1.984.176 KM), prihode od pružanja javnih usluga i vlastiti prihodi (1.549.172 KM), prihode od privatizacije (981.238 KM), prihode od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih javnih institucija (871.180 KM), neplanirane uplate (244.306 KM) i drugo.

6.1.1.2.1 Prihodi od koncesija

Prihodi od koncesija, prema Zakonu o koncesijama Kantona, dijele se u omjeru 40% proračunu Kantona, a 60% proračunima općina na čijem području se nalazi predmet koncesije. Prema podacima o raspodjeli javnih prihoda na korisnike (B2-obrazac) prihodi od koncesija ostvareni su u iznosu 1.906.189 KM, od čega je Kantonu raspoređeno 762.357 KM, a općinama 1.143.536 KM.

Prema raspoloživim podacima prihodi od eksploatacije mineralnih sirovina iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva su ostvareni u iznosu 386.395 KM, a od korištenja voda iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 375.962 KM.

U 2019. godini je bilo aktivno 56 ugovora o korištenju voda (34 mini i male hidroelektrane, 6 prirodna pitka voda, 4 mineralna i termalna voda, 12 pitka voda za javno vodosnabdijevanje), dok je još 40 korisnika koncesija u fazi prikupljanja potrebne dokumentacije i ishoda propisanih dozvola. Za eksploataciju mineralnih sirovina je u 2019. godini bila aktivno 47 ugovora.

Koncesijski ugovor za eksploataciju dolomita Kanton je zaključio sa društvom „Baumit Kamen“ d.o.o. Sarajevo za eksploatacijsko polje „Plješevac“ koje se nalazi jednim dijelom i na području Kantona Sarajevo. Koncesijska naknada se od strane koncesionara uplaćuje u cijelosti na račun Kantona. U cilju naplate potraživanja Kanton Sarajevo je pokrenuo sudske postupke pred nadležnim sudom i dobio presudu. Kantonu Sarajevo je u 2019. godini doznačilo 414.064 KM i to 197.939 KM kao transfer Ministarstva gospodarstva u cilju izmirenja obveza iz ranijeg razdoblja, a 216.125 KM kao koncesijsku naknadu za 2019. godinu. Prema sporazumu s Kantom Sarajevo od prikupljene koncesijske naknade se 44% uplaćene Kantonu Sarajevo, a nakon provedenog geodetskog premjera se jednom godišnje vrši poravnanje međusobnih obveza i potraživanja. Prema pomoćnim evidencijama Ministarstva gospodarstva obveze prema Kantonu Sarajevo su 31. 12. 2019. godine iznosile 102.118 KM. Kanton Sarajevo nije dostavio izvod otvorenih stavki na ovjeru, te se iz tog razloga ne može potvrditi vjerodostojnost obveza iz pomoćne evidencije.

6.1.1.2.2 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije sastoje se od primljenih tekućih transfera od ostalih razina vlasti (1.877.535 KM), donacije (215.112 KM), primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada (109.599 KM) i kapitalni transferi iz nevladinih izvora (1.605 KM).

Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti se najvećim dijelom odnose na Ministarstvo zdravstva i socijalne politike 1.523.615 KM (Federalno ministarstvo rada i socijalne politike – civilne žrtve rata), Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta 62.903 KM (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke – sufinanciranje nabave udžbenika), Mješovitu srednju školu Donji Vakuf 21.626 KM (Rudnik ugljena Gračanica – opremanje multimedijalne sale) i drugo.

Donacije se najvećim dijelom odnose na Prvu osnovnu školu Bugojno 106.338 KM (Vlada Republike Hrvatske – unutarne i vanjsko uređenje škole), mješovitu srednju školu Donji Vakuf 38.587 KM (Vlada Republike Bugarske – opremene laboratorije za kemiju), srednju školu Kreševo 7.615 KM i drugi.

Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada se najvećim dijelom odnose na Srednju školu Novi Travnik 46.467 KM (Središnji ured za hrvate izvan republike Hrvatske – izgradnja nove školske zgrade), Osnovnu školu 13. Rujan Jajce 28.614 KM (Vlada Republike Hrvatske – izgradnja sportske dvorane), Srednju strukovnu školu Fojnica u Kiseljaku 12.902 KM (Središnji ured za hrvate izvan republike Hrvatske – opremanje i uređenje fonetskog kabineta).

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu rashodi su iskazani u iznosu 197.175.287 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava 6.095.488 KM i izdaci za otplatu dugova 7.104.535 KM.

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka iskazanih u financijskim izvješćima, sa indeksima ostvarenja, dana je u tabelarnom pregledu:

	Naziv pozicije	Planirano/odobreno Proračunom za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2018. godini	Indeks 4/3	Indeks 4/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	118.482.738	116.414.737	104.668.078	98	111
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	11.833.120	11.591.421	10.416.219	98	111
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	26.557.459	23.735.354	23.941.101	89	99
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	39.797.020	34.774.737	32.273.563	87	108
5.	Kapitalni transferi	16.339.900	9.647.363	1.037.199	59	930
6.	Izdaci za kamate	1.055.600	1.011.675	888.347	96	114
7.	Tekuća rezerva	4.341				
8.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	10.287.305	6.095.488	6.437.933	59	95
9.	Izdaci za otplate dugova	7.140.000	7.104.535	6.707.989	99	106
	Ukupni rashodi i izdaci	231.497.483	209.375.310	186.370.429	90	112

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 116.414.737 KM, a čine ih bruto plaće i naknade plaća i naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu 99.355.643 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 9.923.382 KM. Razlozi ovako značajnog uvećanja ove pozicije je povećanje osnovice za obračun plaća (u prvoj polovini godine osnovica je iznosila 270 KM, a u drugoj 285 KM). Obračun plaća i naknada propisan je Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Središnja Bosna,⁹ koji je usklađen sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

Najviša neto plaća na razini Kantona isplaćena je u iznosu 4.430 KM, dok je najniža isplaćena plaća iznosila 623 KM.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu 17.059.093 KM. Odnose na naknade za topli obrok 10.693.540 KM, prijevoz s posla i na posao 3.239.652 KM, regres za godišnji odmor 2.295.124 KM, pomoć u slučaju smrti 397.795 KM, otpremnine zbog odlaska u mirovinu 300.345 KM, pomoć u slučaju ostalih bolesti 85.134 KM, pomoć u slučaju teže invalidnosti 30.109 KM, odvojeni život 12.187 KM, troškovi smještaja 4.700 KM, jubilarne nagrade 477 KM i ostale naknade 30 KM.

Kod obračuna plaća i naknada troškova zaposlenih nisu utvrđene nepravilnosti.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 23.735.354 KM. Strukturu navedenih izdataka čine ugovorene i druge posebne usluge (7.208.942 KM), izdaci za energiju (4.963.689 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (4.379.495 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (2.519.003 KM), nabava materijala i sitnog inventara (2.238.527 KM), izdaci za tekuće održavanje (938.228 KM), unajmljivanje imovine (761.222 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (399.421 KM) i putni troškovi (326.827 KM).

Ugovorne i druge posebne usluge se najvećim dijelom odnose na izdatke za volonterski rad po osnovu ugovora o volonterskom radu (1.624.043 KM), ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti (874.428 KM), izdaci za hardverske i softverske usluge (416.063 KM), izdaci za naknadu skupštinskim zastupnicima (350.572 KM), izdaci za rad povjerenstava (329.652 KM), izdaci za reprezentaciju (307.080 KM), troškovi odvjetnika u predmetima obvezne obrane (270.091 KM), izdaci po osnovu ostvarenih prava osiguranih osoba za ortopedska i druga medicinska pomagala (175.688 KM), ostale nespomenute usluge i dadžbine (156.812 KM) i drugo.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti odnose se na ugovora o djelu, a najveći dio ovih izdataka iskazan je kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja (473.431 KM) i odnosi se na angažman nastavnog osoblja za održavanje redovne nastave. Kod Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta su iskazani ugovori za provođenje vozačkih ispita u iznosu 241.944 KM. Služba za zajedničke poslove zaključila je ugovore o djelu u iznosu od 18.600 KM za poslove čišćenja i vođenja djelovodnika poticaja iako su to sistematizirana radna mjesta. Kod Ministarstva unutarnjih poslova zaključivani su ugovori o djelu u iznosu 36.432 KM, od čega se za poslove održavanja čistoće odnosi 7.080 KM, administrativni poslovi 23.458 KM (poslovi operatera za unos podataka 8.100 KM, stručni suradnik za krypto zaštitu i sigurnost sustava u Odsjeku za telekomunikacije i informatiku u sjedištu Ministarstva 11.700 KM, stručni suradnik za provođenje propisa o oružju i javnim okupljanjima 3.658 KM). Isti su zaključivani tijekom cijele godine, a ugovorom je definirano da će se utvrđeni poslovi obavljati do konačne popune radnih mjesta. Ured za javne nabave za potrebe korisnika Proračuna tijekom godine imao je zaključene ugovore o djelu sa dvije osobe u iznosu od 27.360 KM za sistematizirana radna mjesta (tehnički tajnik, stručni savjetnik za analizu javnih nabava).

⁹ „Sl. novine Kantona SB“, br. 3/12, 5/14, 7/14, 12/15, 15/17 i 2/19

Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu za izvođenje poslova redovne nastave, kao i ostalih redovnih poslova iz nadležnosti koji su sistematizirani pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu.

Radi se o redovnim poslovima, reguliranim Zakonom o radu, radi čega i ne mogu imati karakter i tretman ugovora o djelu. Naime, za obavljanje poslova koji su sistematizirani pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i koji se obavljaju u kontinuitetu tijekom cijele godine izvršitelji se angažiraju sukladno odredbama Zakona o radu,¹⁰ Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Preporuka:

- **za obavljanje poslova utvrđenih pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, potrebno je da proračunski korisnici angažiraju izvršitelje sukladno Zakonu o radu, Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

- Izdaci za rad povjerenstava iskazani u iznosu 329.652 KM i najvećim dijelom su iskazani kod Ministarstva zdravstva i socijalne politike 61.717 KM (stručni ispiti, revizije rješenja centara za socijalni rad), Ministarstvo unutarnjih poslova 52.258 KM (ured za pritužbe javnosti, javne nabave, povjerenstvo za obuku i osposobljavanje – rukovanje oružjem, policijski odbor, odbor za sigurnost), Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta 44.883 KM (stručni ispiti, nadzor polaganja vozačkih ispita, tumačenje kolektivnih ugovora za osnovno i srednje obrazovanje), Kantonalne uprave za civilnu zaštitu 24.907 KM (stožer civilne zaštite, stručni ispiti za vatrogasce), Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 24.344 KM (dodjela koncesija, javne nabave, ekonomsko socijalno vijeće). Provedenom revizijom smo utvrdili da su isplaćene naknada za rad u povjerenstvima Ministarstvo unutarnjih poslova (12.745 KM) i Ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva (8.680 KM) za provođenje postupaka javnih nabava. U povjerenstva su angažirani zaposlenici, kojima je isplaćivana naknada za obavljanje poslova koji su u nadležnosti organa uprave. Pored toga, obračun i isplata naknada, članovima povjerenstava koji su zaposlenici, nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak i drugim važećim propisima. Naime, nije ispoštovan članak 10. stavak 2. točka 3. Zakona o porezu na dohodak¹¹, kojim je propisano da se naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažiranje na poslovima koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena smatraju se oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti, koji se oporezuju na način propisan člankom 27. istog Zakona.

Preporuka:

- **preispitati opravdanost isplata naknada za rad u povjerenstvima kod obavljanja redovnih poslova iz nadležnosti organa uprave, a u slučajevima isplate naknada obračunavati pripadajući porez i doprinose sukladno važećim zakonskim propisima.**

- Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 307.080 KM. Odlukom o trošenju sredstava za materijalne troškove utvrđen je način i iznos korištenja sredstava reprezentacije u službene svrhe i ograničenja na mjesečnom nivou. Istom Odlukom utvrđeno je da se sredstva reprezentacije koriste za službene posjete pojedinaca i skupina predstavnika svih nivoa vlasti i predstavnika međunarodnih organizacija, te za obilježavanje državnih i vjerskih praznika i značajnih datuma u Kantonu. Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrdili smo da nastali troškovi reprezentacije ne sadrže svrhu nastanka (računi nastali tijekom mjeseca se u zbrojnom iznosu plaćaju), premašuje se mjesečno ograničenje potrošnje čime bi potvrdili da su sredstva utrošena sukladno naprijed navedenoj Odluci. Utvrđene nepravilnosti odnose se na Ured predsjednika Vlade, Sabor, Ministarstvo financija, Ministarstvo

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“ br. 10/08; 09/10; 44/11; 07/13 i 65/13

pravosuđa i uprave, Ministarstvo unutarnjih poslova, te Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Preporuka:

- **sredstva reprezentacije iskazivati na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, te ih koristiti sukladno Odluci o trošenju sredstava za materijalne troškove.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu 34.774.737 KM, a odnose se na transfere drugim razinama vlasti 18.145.961 KM, transfere pojedincima 8.086.727 KM, transfere neprofitnim organizacijama 3.996.605 KM, subvencije javnim poduzećima 3.475.276 KM, subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima 2.124.351 KM i drugi tekući rashodi 1.400.000 KM.

Ministarstvo financija realiziralo je transfere u iznosu 1.355.456 KM, a odnose se na isplate po sudskim rješenjima (698.612 KM), povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (275.093 KM), transfer Općini Dobretići (250.000 KM) i transfer nižim razinama vlasti, pojedincima i neprofitnim organizacijama odobreni iz tekuće pričuve (131.750 KM).

Provedenom revizijom utvrdili smo da namjena sredstava transfer Općini Dobretići nije definirana Zakonom o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu, niti odlukama Vlade o njihovom odobravanju.

Preporuka:

- **utvrditi namjenu transfera Općini Dobretići u zakonu o izvršavanju proračuna Kantona ili u odlukama Vlade o odobravanju sredstava.**

Ministarstvo pravosuđa i uprave realiziralo je transfere u iznosu 323.565 KM, a odnose se na troškove smještaja u kazneno popravni zavodima (250.865) KM i troškove obveznog psihijatrijskog liječenja (72.700 KM).

Ministarstvo gospodarstva realiziralo je tekuće transfere u iznosu 2.579.933 KM, a isti se odnose na subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (1.163.507 KM), sufinansiranje istražnih radova u domeni mineralnih sirovina (407.600 KM), subvencije općinama (256.000 KM), transfer Kantonu Sarajevo za izmirenje obveza za koncesijsku naknadu (197.939 KM), potpora skijalištima i razvoju turizma (130.000 KM), transfer za sudjelovanje na sajmovima i izložbama (95.707 KM), transfer za javno – privatno partnerstvo (80.000 KM), transfer Regionalnoj ekonomskoj zajednici (70.000 KM) i drugo.

Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – poticaj gospodarstvu iskazani su u iznosu 1.163.507 KM. Vlada je 4. 4. 2019. godine usvojila Program utroška, kojim su definirani namjena sredstava i kriterij za vrednovanje zahtjeva (kvaliteta projekta 20%, vrijednost projekta 20%, stupanj vlastitog financijskog sudjelovanja 30%, financijski učinci 20%, društvena korisnost 10%) . Predviđeno je da se od ukupno planiranih 1.000.000 KM najmanje 20% dodjeljuju po zahtjevu kao interventna sredstva, a preostalih 80% po javnom pozivu.

Ministar je rješenjem od 14. 3. 2019. godine imenovao povjerenstvo čiji je zadatak sačiniti prijedlog javnog poziva, ocijeniti ispunjenost formalno – pravnih uvjeta, sačiniti izvješće o radu i isto predati ministru. Prema podacima iz zapisnika povjerenstva na javni poziv je pristiglo 193 zahtjeva, od kojih je 178 ocijenjeno kao formalno ispravni.

Odlukom Vlade Kantona, a na prijedlog Ministarstva gospodarstva, od 19. 9. 2019. godine je odobreno 777.507 KM za 133 korisnika, dok je preostalih 386.000 KM odobreno odlukama Vlade kao interventna sredstva. Sa korisnicima poticaja su zaključeni ugovori, kojima je predviđena obveza dostavljanja izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Revizijom smo utvrdili da su subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – poticaj gospodarstvu realizirane bez primjene utvrđenih kriterija. Za 45 podnositelja zahtjeva, iako su zahtjevi ocijenjeni kao formalno ispravni, nisu odobrene subvencije. Također, određeni korisnici poticaja nisu u ugovorom definiranom roku realizirali odobrena sredstva, a Ministarstvo

gospodarstva je u pojedinim slučajevima ocjenjivalo dostavljena izvješća o namjenskom utrošku sredstava zadovoljavajućim, iako su u njima dostavljene fakture u visini koju je odobrilo Ministarstvo, a ne i one koje se odnose na procijenjeno vlastito sudjelovanje u investiciji.

Preporuke:

- *subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima realizirati uz primjenu utvrđenih kriterija;*
- *osigurati izvješća o namjenskom utrošku odobrenih subvencija, koja će potvrditi da su odobreni projekti realizirani u cijelosti.*

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike realiziralo je transfere u iznosu 11.365.512 KM, a odnose se na transfer za stalne i pojedinačne socijalne pomoći (4.895.272 KM), transfer za skrb obitelji s djecom (3.237.746 KM), transfer civilnim žrtvama rata (2.386.003 KM), transfer Zavodu za javno zdravstvo (399.997 KM), transfer udruženjima i humanitarnim organizacijama (205.450 KM), izdaci za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju (59.904 KM) i drugo.

Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta realiziralo je tekuće transfere u iznosu 6.591.925 KM, a odnose se na sufinanciranje visokog školstva i stipendiranje (2.036.382 KM), izdatke za nabavu udžbenika učenicima osnovnih škola (1.362.422 KM), transfer osnovnim glazbenim školama kojima je osnivač Kanton Središnja Bosna (1.000.000 KM), transfer za sport (857.475 KM), transfer za kulturu (831.000 KM), transfer za predškolsko obrazovanje (235.728 KM), sufinanciranje prijevoza učenika (100.924 KM), pomoć vjerskim zajednicama (90.000 KM) i drugo.

Transferi osnovnim glazbenim školama su iskazani u iznosu 1.000.000 KM. Zakonom o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu je predviđeno da se transferi odobravaju osnovnim glazbenim školama kojima je Kanton osnivač temeljem kriterija koje na prijedlog resornog ministarstva utvrđuje Vlada Kantona.

Provedenom revizijom utvrdili smo da su transferi osnovnim glazbenim školama odobravani odlukama Vlade Kantona, ali bez prethodno utvrđenih kriterija, što nije sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu.

Preporuka:

- *tekuće transfere osnovnim glazbenim školama odobravati temeljem prethodno utvrđenih kriterija, kako je to Zakonom o izvršavanju proračuna i predviđeno.*

Ministarstvo prostornog uređenja gradnje, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova realiziralo je tekuće transfere u iznosu 1.136.702 KM, a odnose se najvećim dijelom na poticaj povratku prognanika, obnovi i razvitku (1.095.652 KM) i transfer za obilježavanje značajnih datuma eko kalendara i pomoć ekološkim udruženjima (31.050 KM).

Fond za zaštitu okoliša realizirao je tekuće transfere u iznosu 1.517.003 KM, a odnose se na projekte utopljanja zgrada, zbrinjavanje otpada, izgradnju i jačanje vodovodne i kanalizacijske infrastrukture.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva realiziralo je tekuće transfere u iznosu od 3.161.698 KM, a odnose se na poticaj u poljoprivredi - primarna poljoprivredna proizvodnja (1.299.847 KM), poticaji vodoprivredi (1.451.542 KM), poticaji veterinarstvu (271.274 KM) i transferi za lovstvo (18.034 KM).

Vlada Kantona je 23. 5. 2019. godine usvojila Program i kriteriji utroška Poticaji u poljoprivredi za 2019. godinu – primarna poljoprivredna proizvodnja. Spomenutim Programom i Uputom za ostvarivanje kantonalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2019. godinu, koju je ministar donio 30. 5. 2019. godine, su definirane vrste poljoprivrednih proizvodnji koje se potiču, kao i dokumentacija temeljem koje se ostvaruju poticaji.

Za poticaj Poboljšanje zdravstvenih uvjeta držanja ovaca predviđeno je da pravo na poticaj ostvaruju proizvođači koji posjeduju stado od najmanje 50 ovaca starijih od godinu dana i da poticaj po grlu iznosi 5 KM, do maksimalnog iznosa od 2.000 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da se prilikom odobravanja poticaja nije pridržavalo utvrđenog maksimalnog iznosa poticaja.

Za poticaj Podrška za certifikaciju organske poljoprivredne proizvodnje je predviđeno da se poticaj odobrava poljoprivrednim proizvođačima koji posjeduju certifikat za organsku poljoprivrednu proizvodnju za 2018. godinu.

Revizijom smo utvrdili da su poticaji odobreni bez priloženih certifikata za organsku proizvodnju za 2018. godinu.

Za poticaj Podrška za nabavu nove mehanizacije i opreme je predviđeno sufinanciranje nabave nove poljoprivredne mehanizacije i opreme sa 30% do maksimalnog iznosa od 4.000 KM, uz prezentaciju fiskalnog računa za nabavljenu mehanizaciju i opremu.

Utvrdili smo da su u pojedinim slučajevima poticaji odobravani i bez prilaganja fiskalnog računa za nabavljenu mehanizaciju i opremu.

Zato ne možemo potvrditi da su Poticaji u poljoprivredi za 2019. godinu – primarna poljoprivredna proizvodnja u cijelosti realizirani na način kako je to predviđeno Programom i kriterijima utroška za poticaje u poljoprivredi u 2019. godini i Uputom za ostvarivanje kantonalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2019. godinu.

Poticaji u vodoprivredi su iskazani u iznosu 1.451.542 KM i odnose se na transfere drugim razinama vlasti (777.000 KM), subvencije javnim poduzećima (557.548 KM), transfere neprofitnim organizacijama (110.000 KM) i interventna sredstva (6.994 KM).

Zakonom o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu je predviđeno da se poticaji vodoprivredi realiziraju prema programima, koje na prijedlog resornog ministarstva odobrava Vlada Kantona.

Programom raspodjele i prijenosa sredstava sa kriterijima odabira projekata sa pozicije poticaji vodoprivredi, kojeg je Vlada Kantona usvojila 16. 5. 2019. godine, utvrđeni su slijedeći kriteriji za odabir projekata: projekti koje je kao prioritetne odabrala općina 55%, izrada projektne dokumentacije – zakonska obveza 20%, nastavak započetih radova 15%, projekti koji se sufinanciraju od strane općine ili drugih investitora u većem iznosu od sredstava Kantona 10%.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je dopisom od 7. 1. 2019. godine zatražilo od općina da delegiraju prijedloge projekata rangirane prema prioritetima i razvrstane prema oblastima (vodovodi, kanalizacije, regulacija i uređenje rijeka), koji će biti uvršteni u program utroška Ministarstva iz oblasti vodoprivrede. Izvršen je uvid u prijedloge projekata dostavljenih od načelnika općina Travnik, Vitez, Busovača, Bugojno, Jajce i Kiseljak i Odluke Vlade Kantona o odobravanju sredstava za ove namjene i utvrđeno da u dosta slučajeva nisu odobrena sredstva za projekte definirane kao prioritetne od strane općinskih načelnika. Također, odobreno je financiranje određenih projekata, a koji uopće nisu predloženi od strane općinskih načelnika, već su zahtjevi za sufinanciranje istih upućeni od strane mjesnih zajednica. Tijekom revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su prilikom odabira projekata značajnu ulogu imali drugi navedeni kriteriji.

Ne možemo potvrditi da su sredstva poticaja vodoprivredi realizirana u cijelosti uz primjenu kriterija utvrđenih Programom raspodjele i prijenosa sredstava sa kriterijima za odabir projekata sa pozicije - poticaji vodoprivredi.

Napominjemo da su transferi neprofitnim organizacijama odobreni odlukama Vlade Kantona, a na prijedlog resornog ministarstva.

Tijekom revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su prilikom odabira korisnika i utvrđivanja odobrenog iznosa neprofitnim organizacijama primjenjivani prethodno utvrđeni kriteriji.

Preporuke:

- *poticaj u poljoprivredi – primarna poljoprivredna proizvodnja realizirati na način utvrđen Programom i kriterijima utroška Poticaj u poljoprivredi – primarna poljoprivredna proizvodnja i Uputi za ostvarivanje kantonalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji;*
- *poticaje u vodoprivredi realizirati uz primjenu kriterija utvrđenih Programom raspodjele i prijenosa sredstava sa kriterijima za odabir projekata sa pozicije poticaji vodoprivredi;*
- *poticaje neprofitnim organizacijama realizirati po prethodno utvrđenim kriterijima.*

Kantonalna uprava za branitelje realizirala je tekuće transfere u iznosu od 4.398.267 KM, a odnose se na transferi za zdravstvenu zaštitu branitelja i članova njihovih obitelji (1.421.065 KM), transfer za stipendije školske djece stradalnika (726.000 KM), jednokratne novčane pomoći za liječenje korisnika braniteljsko invalidske skrbi (600.333 KM), sufinansiranje stambenog zbrinjavanja stradalnika rata (503.000 KM), udrugama proisteklim iz rata (350.000 KM), za upošljavanje stradalnika rata (300.000 KM), za obilježavanje značajnih datuma i sportskih aktivnosti (170.000 KM) i drugo.

Kantonalna uprava za civilnu zaštitu realizirala je tekuće transfere u iznosu od 978.925 KM, a odnose na sredstva za saniranje dijela šteta nastalih prirodnim i drugim nesrećama (687.000 KM), sredstva za pomoć kantonima i općinama za saniranje dijela šteta nastalih prirodnim i drugim nesrećama i jačanje sustava zaštite i spašavanja (189.000 KM), sredstva za preventivne mjere zaštite i spašavanja (82.500 KM) i drugo.

Dio tekućih transfera poticaja u vodoprivredi i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, poticaj povratku prognanika, obnovi i razvitku Ministarstva prostornog uređenja, gradnje, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova i subvencije za utopljanje zgrada, vodovode i kanalizaciju i zbrinjavanju otpada Fonda za zaštitu okoliša su Proračunom za 2019. godinu planirani, a u Izvješću o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu iskazani kao tekući transferi, iako su u znatnom dijelu odobreni i za namjene koje predstavljaju povećanje imovine korisnika sredstava, te ih je trebalo planirati kao kapitalne transfere. Također, izdaci za nabavu udžbenika učenicima osnovnih škola Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta planirani su kao tekući transfer, iako predstavljaju izdatke za nabavu stalnih sredstava. Stoga ne možemo potvrditi da su spomenuti transferi u cijelosti planirani na odgovarajućoj poziciji.

Preporuka:

- *na poziciji tekućih transfera planirati nepovratna davanja za tekuće svrhe, tj ona nepovratna davanja koja nisu dana za nabavu kapitalne imovine.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu 9.647.363 KM, a realizirani su kod Ministarstva financija (8.740.793 KM), Ministarstva zdravstva i socijalne politike (673.000 KM), Kantonalne uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove (154.570 KM) i Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta (79.000 KM).

Zakonom o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu je predviđeno da se sredstva kapitalnih transfera za sufinansiranje projekata važnih za Kanton koriste na temelju odluka Vlade.

Kapitalni transferi Ministarstva financija su odobreni odlukama Vlade Kantona, a predstavljaju doznaku sredstava Kantonalnoj direkciji za puteve za sufinansiranje ugovorenih i izvedenih radova na izgradnji i rekonstrukciji regionalnih cesta.

Kapitalni transferi Ministarstva zdravstva odobreni su odlukama Vlade Kantona zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona (11 domova zdravlja, tri bolnice) za nabavu ili opravku medicinske opreme.

Kapitalni transfer Kantonalne uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove odobren je odlukom Vlade Kantona u korist „Geometrika“ d.o.o. Drinovci po ugovorima za uspostavu katastra nekretnina

za dio općina Dobretići, Uskoplje, Jajce i Kiseljak. Spomenuti projekt se pored Kantonalne uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove (50%) sufinansira i od strane Federalne uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove i općina.

Kapitalni transferi Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta su odobreni odlukama Vlade Kantona, a odnose se na odobrena sredstva u iznosu 39.000 KM Općini Kreševo za utopljanje SŠ „Kreševo“, Nadbiskupijskom sjemeništu „Petar Barbarić“ Travnik 20.000 KM za projekt obnove dvorišta i izgradnje ograde za potrebe osnovne i srednje škole i Islamskoj zajednici BiH „Muftijstvo Travničko“ Travnik 20.000 KM za projekt proširenja restorana škole i Medrese.

Zdravstvene ustanove su dostavile izvješća o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.

6.1.2.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 6.095.488 KM, što u odnosu na planiranih 10.287.305 KM predstavlja ostvarenje od 59,25%, a odnose se na: nabavu građevina (1.324.374 KM), nabavu opreme (2.739.004 KM), nabavu stalnih sredstava u obliku prava (1.175.574 KM) i rekonstrukcije i investicijskog održavanja (856.536 KM).

6.1.2.6 Tekuća pričuva

Sredstva tekuće pričuve realizirana su u iznosu 1.355.008 KM (po Odlukama Vlade Kantona 1.055.264 KM, Premijera 167.994 KM i ministrice Ministarstva financija 131.750 KM).

Zakonom o izvršavanju proračuna Kantona za 2019. godinu predviđeno je da se iz sredstava tekuće pričuve podmiruju „žurni, neplanirani i nedovoljno planirani izdaci“ koji se pojave tijekom proračunske godine.

Sredstva tekuće pričuve odobrena odlukama Vlade Kantona predstavljaju preraspodjele sredstava na druge proračunske korisnike, a najvećim dijelom su iskazane na pozicijama rekonstrukcija i investicionog održavanja (350.756 KM), nabave opreme (178.841 KM), tekućih transfera drugim razinama vlasti (144.000 KM), tekućih transfera neprofitnim organizacijama (129.800 KM), tekućih transfera pojedincima (91.100 KM), ugovornih obveza (77.748 KM) i druge.

Sredstva tekuće pričuve odobrena odlukama Premijera se odnose na tekuće transfere pojedincima (84.772 KM) i tekuće transfere neprofitnim organizacijama (83.222 KM), a iskazana su na poziciji Kabineta Premijera Vlade Kantona.

Ministrica Ministarstva financija je odobrila tekuće transfere neprofitnim organizacijama (69.900 KM), tekuće transfere pojedincima (49.950 KM) i tekuće transfere drugim razinama vlasti (11.900 KM), a iskazani su na poziciji Ministarstva financija.

Provedenom revizijom smo utvrdili da su sredstva tekuće pričuve realizirana na način kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna Kantona za 2019. godinu.

6.1.3 Financijski rezultat

U konsolidiranim financijskim izvješćima za 2019. godinu iskazan je financijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Planirano	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2018. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	215.800.553	206.165.164	190.902.080	95
I 1.	Prihodi od poreza	183.988.307	186.237.525	173.079.628	101
I 2.	Neporezni prihodi	27.679.944	17.723.788	14.911.896	64
I 3.	Primljeni transferi i donacije	4.132.302	2.203.851	2.910.556	53
II	RASHODI	214.070.178	197.175.287	173.224.505	92
II 1.	Tekući rashodi	156.873.317	151.741.512	139.025.398	97

II 2.	Tekući transferi	39.797.020	34.774.737	32.273.563	87
II 3.	Kapitalni transferi	16.339.900	9.647.363	1.037.199	59
II 4.	Izdaci za kamate	1.055.600	1.011.675	888.347	96
II 5.	Tekuća rezerva	4.341			
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I – II	1.730.375	8.989.877	17.677.575	516
IV	NETO NABAVKA STAL.SREDST. (IV 2. – IV 1.)	10.221.205	6.079.988	6.350.593	59
IV 1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	66.100	15.500	87.340	23
IV 2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	10.287.305	6.095.488	6.437.933	59
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III –IV	-8.490.830	2.909.889	11.326.982	34
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINACIJSKE IMOVINE (VI 1. – VI 2.)	-11.608.900	100.004	100.004	1
VI 1.	Primici od financijske imovine	150.200	100.004	100.004	67
VI 2.	Izdaci za financijsku imovinu	11.759.100	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1. – VII 2.)	19.918.200	1.636.259	-6.707.989	8
VII 1.	Primici od zaduživanja	27.059.100	8.740.793	0	32
VII 2.	Izdaci za otplate dugova	7.140.900	7.104.535	6.707.989	99
VIII	UKUPAN FINACIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	-181.530	4.646.152	4.718.997	2.559

U revidiranoj godini iskazan je **tekući suficit** u iznosu od 8.989.877 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 206.165.164 KM, a rashodi u iznosu od 197.175.287 KM.

Ukupan suficit revidirane godine je iskazan u iznosu od 2.909.889 KM, s obzirom na to da su pored ostvarenog tekućeg suficita iskazani primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu 15.500 KM i izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 6.095.488 KM.

Iskazan je **pozitivan financijski rezultat** u iznosu od 4.646.152 KM, s obzirom na to da su pored ostvarenog ukupnog suficita iskazani primici od financijske imovine u iznosu 100.000 KM, kao i povećanje iznosa dugoročnog zaduženja u iznosu od 1.636.259 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani **financijski rezultat za 2019. godinu za 1.535.432 KM**, kao ni ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima u iznosu od 8.196.686 KM, s obzirom na to da sudska rješenja o izvršenju u iznosu od 26.317.974 KM nisu evidentirana na propisani način, kao dospjele obveze i po tom osnovu nisu priznata kao rashodi razdoblja u kojima su nastala. Navedeno je detaljnije obrazloženo u točki 7. Izvanbilančna evidencija.

Napominjemo da je u Bilanci stanja na 31. 12. 2019. godine iskazan neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 8.196.686 KM.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva su iskazana u iznosu 25.721.083 KM, a odnose se na stanje transakcijskog računa 11.917.404 KM, devet namjenskih računa 12.360.556 KM, dva oročena depozita 1.424.154 KM, sredstva blagajni 18.600 KM i tri računa za posebne namjene 369 KM.

Na namjenskim računima su iskazana slijedeća stanja: nerealizirana kreditna sredstva za izgradnju i rekonstrukciju regionalnih cesta 4.153.051 KM, naknade za šume 2.627.250 KM, račun za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća 1.926.303 KM, ESKROW račun 1.612.024 KM, sredstva za zaštitu okoliša 690.076 KM, račun za koncesije 661.032 KM, naknade za vode 600.000 KM, sredstva zaštite od požara 69.102 KM i sredstva za saniranje šteta od poplava 20.911 KM.

Deponirana novčana sredstva u iznosu 1.424.154 KM, odnose se na sredstva koja su namijenjena za poboljšanje uvjeta stanovanja i za druge potrebe branitelja na području Kantona 1.000.000 KM kod Vakufske banke d.d. Sarajevo i sredstva od 424.154 KM kod Union banke za bankarsku garanciju po Ugovoru o nabavi postrojenja za zbrinjavanje infektivnog otpada u korist MES d.o.o. Zenica.

Uvidom u dokumentaciju smo utvrdili da računi pravosudnih institucija Kantona nisu uključeni u sustav Jedinственog računa Riznice. Ovi proračunski korisnici (Općinski sud Travnik, Općinski sud Jajce, Općinski sud Bugojno, Općinski sud Kiseljak, Kantonalno tužiteljstvo, Kantonalni sud Novi Travnik) otvorili su račune u ranijem razdoblju za depozite, koje koriste kod uplata i isplata u parničnim ili krivičnim predmetima a rukovoditelji navedenih institucija imaju ovlaštenja raspolaganja sa sredstvima na tim računima. Prema podacima iz Elaborata o popisu za 2019. godinu stanje sredstava na transakcijskim računima pravosudnih institucija na 31. 12. 2019. godine je iznosilo 2.811.765 KM. S obzirom na to da je člankom 15. Zakona o riznici u FBiH propisano da ministarstva financija kantona upravljaju svim transakcijama proračuna kantona, smatramo da nema osnove da pravosudne institucije imaju otvorene posebne račune koji nisu u okviru Jedinственog računa riznice i da sve transakcije nisu uključene u sustav Glavne knjige Riznice.

Preporuka:

- **novčana sredstva pravosudnih institucija evidentirati u okviru Jedinственog računa riznice, kako bi se sve transakcije iskazale u sustavu Glavne knjige riznice sukladno članku 15. Zakona o riznici u FBiH.**

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu 3.008.704 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih osoba u iznosu 928.270 KM i ostala potraživanja 2.080.433 KM.

Potraživanja od pravnih osoba predstavljaju potraživanja za isporučene robe i usluge (691.154 KM) i dane avanse (127.845 KM), a odnose se na Ministarstvo gospodarstva (698.322 KM), Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (61.676 KM) i Kantonalni arhiv (27.549 KM).

Ostala potraživanja se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja (1.491.718 KM) kod Ministarstva financija 766.254 KM, Ministarstva gospodarstva 588.879 KM Riznice 81.212 KM i ostala potraživanja (352.888 KM) kod Ministarstva unutarnjih poslova 161.596 KM, Ministarstva gospodarstva 118.763 KM i Ministarstva financija 69.579 KM.

Potraživanja od pravnih osoba Ministarstva gospodarstva i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva se odnose na potraživanja naknada za koncesiju.

Sumnjiva i sporna potraživanja Ministarstva financija odnosi se na potraživanja od „Vitezit Cromen“ d.o.o. Vitez po osnovu jamstva danog po kratkoročnom kreditu prema „Hercegovačkoj banci d.d. Mostar u likvidaciji“ od 05. 09. 2000. godine, Ministarstva gospodarstva za koncesijske naknade 586.879 KM, a Riznice na potraživanja od „Jany & R“ Kreševo 21.000 KM, „J & P“ Kupres 26.693 KM, „Jutro“ Kreševo 19.441 KM i „Gradnja-Petrol“ Uskoplje 14.079 KM.

Ostala potraživanja Ministarstva unutarnjih poslova predstavljaju potraživanja od Ministarstva financija i riznice BiH za refundiranje dijela sredstava za izdana dokumenta, potraživanja Ministarstva gospodarstva od Općine Kiseljak za više raspoređena sredstva koncesijske naknade uplaćena od strane koncesionara „Baumit Kamen“ d.o.o. Ilidža i potraživanja Ministarstva financija od općina Kantona Središnja Bosna za izvršene povrate poreza na dohodak.

Proračunski korisnici, kod kojih su iskazana potraživanja su sukladno članku 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, slanjem izvoda otvorenih stavki proveli usuglašavanje iskazanih potraživanja sa kupcima, s tim da dio kupaca nije ovjerom potvrdio isto.

Međutim, Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo financija nisu uspostavili ažurne pomoćne evidencije po ročnosti i određena potraživanja starija od šest mjeseci nisu knjigovodstveno evidentirana na poziciji sumnjivih i spornih, kako je to predviđeno člankom 39. Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i riznicu. Također, za određena potraživanja Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nisu pokrenuti

postupci utuženja, niti postupci aktiviranja instrumenata osiguranja plaćanja, kako je to predviđeno člankom 46. Zakona o proračunima u FBiH, a što može imati za posljedicu da dođu u zastaru.

Preporuke:

- *potraživanja starija od šest mjeseci knjigovodstveno evidentirati na poziciji sumnjivih i spornih sukladno članku 39. Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i riznicu;*
- *poduzeti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja, kako je to predviđeno člankom 46. Zakona o proračunima u FBiH.*

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu 1.122.605 KM, a najvećim dijelom odnose se na pozajmice Agenciji za privatizaciju Kantona Središnja Bosna 861.800 KM i potraživanja od „Hercegovačke banke d.d. Mostar u likvidaciji“ u iznosu 225.551 KM.

Pozajmice Agenciji za privatizaciju iz razdoblja 2012. do 2018. godine su iznosile 661.800 KM i sukladno odlukama Vlade o odobravanju trebale su biti vraćene u godinama u kojima su i odobrene.

Odlukom Vlade od 30. 1. 2019. godine odobrena je pozajmica Agenciji za privatizaciju u iznosu 200.000 KM proračunskih sredstava, a istom odlukom odobren i transfer u iznosu 100.000 KM sa ESCROW računa, kao financijska potpora za prevladavanje kratkoročnog deficita. Rok za povrat sredstava pozajmice je 30. 6. 2019. godine i isti nije ispoštovan.

Agencija za privatizaciju je ovjerom izvoda otvorenih stavki potvrdila stanje iskazanih plasmana, ali je dopisom zatražila njihov otpis pozivajući se na zastaru. Hercegovačka banka je, odbijanjem potpisivanja dostavljenog izvoda otvorenih stavki, osporila iskazana potraživanja za 137.577 KM pozivajući se na ugovor o prebicanju iz 2018. godine.

Povjerenstvo za popis Ministarstva financija nije vršilo ocjenu naplativosti iskazanih kratkoročnih plasmana u knjigovodstvenim evidencijama.

Preporuka:

- *preispitati osnovanost odobravanja sredstava Agenciji za privatizaciju u vidu pozajmica.*

6.2.2 Stalna sredstva

U financijskim izvješćima iskazana su stalna sredstva u vrijednosti 124.150.330 KM.

Strukturu ove pozicije čine stalna sredstva u iznosu 203.330.525 KM, dugoročni plasmani 283.319 KM i dugoročna razgraničenja 1.917.292 KM.

Struktura stalnih sredstava je zemljište, šume i višegodišnji zasadi 9.706.503 KM, građevine 141.317.893 KM, oprema 39.721.987 KM, ostala stalna sredstva 18.500 KM, stalna sredstva u obliku prava 7.872.589 KM, sredstva u pripremi 3.942.323 KM i sredstva izvan uporabe 750.730 KM.

Stalna sredstva u pripremi se najvećim dijelom odnose na Srednju školu Novi Travnik (1.141.993 KM), Kantonalni arhiv (640.000 KM), Službu za zajedničke poslove tijela Kantona (350.845 KM), Srednju školu „Kreševo“ (102.350 KM), Ministarstvo unutarnjih poslova (48.262 KM) i Srednju glazbenu školu „Jakov Gotovac“ Novi Travnik (14.800 KM).

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu 283.319 KM, a odnose se na plasman kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH iz 2015. godine Kantonalnoj direkciji za puteve po ugovoru od 21. 9. 2015. godine za financiranje izgradnje regionalne ceste Kreševo-Lepenica. Ugovorom je definirana obveza Kantonalne direkcije za puteve povrata plasmana tromjesečnim tranšama u roku utvrđenom za povrat kredita od 2022. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji Kantonalna direkcija za puteve tijekom 2019. godine nije izmirivala svoje obveze prema spomenutom plasmanu.

Na poziciji dugoročnih razgraničenja iskazane su obveze za kamate na domaća zaduženja.

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 37.944.648 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obveze 13.102.812 KM, obveze prema djelatnicima 11.139.033 KM i kratkoročna razgraničenja 13.702.802 KM.

Kratkoročne tekuće obveze odnose se obveze prema dobavljačima 11.271.953 KM, obveze prema fizičkim osobama 1.767.354 KM, obveze za korištenje proračunske rezerve 6.550 KM i ostale kratkoročne obveze 56.955 KM.

Obveze prema djelatnicima odnose se na obveze za plaće 4.775.967 KM, obveze za naknade plaća 828.454 KM, doprinose iz plaće 3.696.373 KM, ostale obveze po osnovu rada 1.743.899 KM i obveze prema drugim fizičkim osobama 94.340 KM.

Kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničene prihode 10.439.536 KM, razgraničene rashode 4.060 KM i ostala razgraničenja 3.259.207 KM.

Na poziciji razgraničenih prihoda su iskazana prikupljena, a nerealizirana namjenska sredstva u iznosu 7.791.324 KM i to: naknada za šume (2.365.697 KM), sredstva zaštite i spašavanja (1.905.415 KM), prihodi od privatizacije (1.385.063 KM), vodne naknade (610.062 KM), donacije ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja (557.743 KM), sredstva prenamjene poljoprivrednog zemljišta (345.925 KM), okolišne naknade (333.286 KM), sredstva zaštite od požara (63.975 KM) i sredstva za saniranje štete od poplava (20.611 KM). Preostalih 2.525.713 KM predstavlja protustavku za iskazana potraživanja i kratkoročne plasmane.

Na poziciji ostalih razgraničenja iskazana su nepovučena sredstva kredita Razvojne banke FBiH za rekonstrukciju i izgradnju regionalnih cesta.

6.2.4 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu 22.900.707 KM, a odnose se na obveze prema domaćim finansijskim institucijama 21.757.246 KM i obveze prema pravnim osobama 1.143.461 KM.

Pregled dugoročnih obveza sa rokovima povrata dan je u tabelarnom pregledu.

Dugoročni krediti	Svrha zaduženja	Period otplate duga		Ukupan iznos kredita	Stanje 31.12.2019. (u KM)
		Glavnica	Kamata		
Konzorcij Intesa Sanpaolo i UniCredit banke	Saniranje dijela deficita KBS	2015.-2021.	2014.-2021.	10.000.000	2.613.679
Razvojna banka FBiH	izgradnja dionice regionalnog puta	2016.-2022.	2015.-2022.	1.400.000	699.747
Intesa Sanpaolo banka d.d.	Izmirenje izvršnih sudskih presuda zaposlenicima	2017.-2021.	2016.-2021.	6.000.000	2.708.463
UniCredit banka d.d.	Izmirenje izvršnih sudskih presuda zaposlenicima	2017.-2021.	2016.-2021.	4.000.000	1.906.604
UniCredit banka d.d.	Izmirenje izvršnih sudskih presuda zaposlenicima	2017.-2021.	2016.-2021.	2.000.000	1.201.453
Razvojna banka FBiH	Izgradnja i rekonstrukcija regionalnih cesta	2019.-2030.	2018.-2030.	12.000.000	12.627.300
Porsche Leasing - finansijski leasing	Nabava službenih vozila	2017.-2022.	2017.-2022.	2.365.609	1.013.859
MES d.o.o. Zenica	Nabava postrojenja za infektivni otpad	2017.-2020	-	499.005	129.602
UKUPNO				38.265.614	22.900.707

Kanton se tijekom 2019. godine zadužio kod Razvojne banke FBiH u iznosu od 12.000.000 KM za sanaciju, rekonstrukciju i izgradnju regionalnih cesta na području Kantona.

6.2.5 Popis sredstava i obveza

Odlukom Vlade Kantona od 21. 11. 2019. godine naloženo je provođenje popisa kod svih proračunskih korisnika na dan 31. 12. 2019. godine, s tim da je obveza Ministarstva pravosuđa i uprave i Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta da sačine elaborate o popisu nižih potrošačkih jedinica iz svoje nadležnosti. Spomenutom odlukom su definirani rokovi 25. 1. 2020. godine za dostavu izvješća o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara i 5. 2. 2020. godine za dostavu izvješća o popisu potraživanja i obveza Središnjem popisnom povjerenstvu. Utvrđeni rok Središnjem popisnom povjerenstvu, koje je utemeljeno rješenjem od 30. 12. 2019. godine, za dostavu elaborata o popisu Vladi Kantona je 15. 2. 2020. godine.

Način provođenja popisa je reguliran Pravilnikom o popisu sredstava i izvora sredstava, kojeg je donio ministar Ministarstva financija 17. 11. 2011. godine i Uputom o obavljanju popisivanja i rada popisnih povjerenstava, koju je donijelo Središnje popisno povjerenstvo 20. 1. 2020. godine.

Središnje popisno povjerenstvo je 20. 3. 2020. godine dostavilo Vladi Kantona Elaborat o obavljenom popisu. U Elaboratu o provedenom popisu je utvrđena usuglašenost stvarnog s knjigovodstvenim stanjem, s izuzetkom Ministarstva unutarnjih poslova, kod kojeg je utvrđen manjak laptopa i motorističke kacige. Za konstatirani manjak je predloženo isknjižavanje sredstava iz knjigovodstvenih evidencija uz utvrđivanje pojedinačne odgovornosti, te donošenju rješenja o nadoknadi štete. Povjerenstvo je utvrdilo pogrešno evidentiranje ispravke vrijednosti stalnih sredstava (iskazana cjelokupna ispravka vrijednosti na jednoj analitičkoj poziciji) kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja, te predložilo provođenje izvanrednog popisa do 30. 6. 2020. godine kod ovih ustanova. Vlada Kantona je 26. 3. 2020. godine donijela odluku o prihvaćanju Elaborata o popisu sredstava, obveza i potraživanja za 2019. godinu i zaključke o knjigovodstvenom evidentiranju utvrđenog manjka i provođenju izvanrednog popisa kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja.

Provedenom revizijom utvrdili smo da aktivnosti na provođenju popisa nisu provedene u rokovima propisanim člankom 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i navedenim vlastitim aktima, što je za posljedicu imalo i prekoračenje zakonom definiranih rokova za zatvaranje Glavne knjige i sačinjavanje godišnjih financijskih izvješća.

Preporuka:

- **prilikom provođenja godišnjeg popisa imovine i obveza poštivati rokove propisane člankom 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i vlastitim aktima.**

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 205.089.137 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 208.325.427 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tijekom u iznosu od 3.236.290 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 28.957.373 KM, dok je na kraju godine iznosila 25.721.083 KM. Izvješće o novčanom tijekovima sačinjeno je sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7. IZVANBILAČNA EVIDENCIJA

U Izvanbilančnoj evidenciji na 31. 12. 2019. godine iskazan je iznos od 44.897.124 KM, a odnosi se na sudska rješenja o izvršenju u iznosu 26.317.974 KM i uvjetne obveze po izdanim jamstvima na kredite u iznosu 18.579.150 KM.

Prema podacima poslovne banke, kod koje je otvoren glavni transakcijski račun, obveze po 1.638 rješenja o izvršenju o pravima iz radnog odnosa na 31. 12. 2019. godine, a bez iskazanih zateznih kamata i odvjjetničkih usluga, iznose 26.317.974 KM (glavnica 23.877.536 KM, sudski troškovi 2.440.438 KM). Od ukupnog iznosa izvršnih rješenja na 2019. godinu se odnosi 270 rješenja sa obvezama u iznosu 1.535.432 KM (glavnica 1.356.705, sudski troškovi 178.727 KM).

Napominjemo da ova rješenja, koja predstavljaju dospjele obveze, nisu knjigovodstveno evidentirana u izvještajnim razdobljima na koja se odnose. Radi se obvezama koje su nastale nakon

okončanih sudskih postupaka, vođenih po osnovu tužbi zaposlenika zbog nepoštivanja kolektivnih ugovora i prava iz radnih odnosa. Prvi postupci okončani su prije više od deset godina. U proteklim godinama u kojima su okončavani ovi sudski postupci, a obveze nastajale i u kontinuitetu se povećavale, nije se postupalo sukladno člancima 36. i 37. Zakona o proračunima u FBiH, jer dosadašnje vlade Kantona nisu donosile odluke o provođenju mjera privremene obustave izvršavanja proračuna, niti su se zbog toga vršile izmjene i dopune proračuna. Obveze po navedenom osnovu nisu se evidentirale sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, prema kojima se rashodi i izdaci priznaju u razdobljima u kojima su obveze nastale, neovisno od njihovog izmirenja, već su se iz godine u godinu povećavale, kako zbog okončanja novih postupaka tako i zbog zatezanih kamata na neizmirene obveze. Zbog neprovedenih računovodstvenih postupaka i neevidentiranja ovih obveza podcijenjeni su rashodi obračunskih razdoblja u kojima su nastale, a samim tim nisu točno iskazivani ni financijski rezultati tih razdoblja, kao ni ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima, odnosno, akumulirani deficit. U prethodnim godinama, prilikom planiranja proračuna, nisu planirana značajnija sredstva za njihovo izmirenje. Napominjemo da su za 2019. godinu planirana sredstva za ove namjene od 1.000.000 KM, od čega je realizirano 698.612 KM.

Zbog navedenog, ne možemo potvrditi stanje iskazanih obveza i financijskog rezultata za iznos od 26.317.974 KM.

U cilju iznalaženja rješenja za prevladavanje problema s izvršnim sudskim rješenjima Vlada Kantona je 19. 12. 2019. godine usvojila Akcijski plan aktivnosti potrebnih za izvršavanje generalnih mjera naloženih Presudom Europskog suda za ljudska prava u predmetu Spahić i drugi protiv BiH, kojim su definirane potrebne mjere za izmirenje obveza po izvršnim sudskim rješenjima u razdoblju od 13 godina. U trenutku usvajanja Akcijskog plana obveze po sudskim rješenjima sa uračunatim zateznim kamata procijenjene su na 51.000.000 KM.

Izdana jamstva se odnose na kredite Općine Kiseljak u iznosu 9.779.150 KM za izgradnju vodovoda Fojnica – Kiseljak, Kantonalne direkcije za puteve u iznosima 6.000.000 KM i 2.000.000 KM za kapitalne investicije na regionalnim putevima i kredit Zavoda za javno zdravstvo Kantona Središnja Bosna u iznosu 800.000 KM.

Preporuka:

- *sudska rješenja o izvršenju evidentirati na bilančnim pozicijama rashoda i kratkoročnih obveza, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, radi istinitog i fer iskazivanja u financijskim izvješćima.*

8. JAVNE NABAVE

Vlada Kantona je 22. 3. 2019. godine donijela Odluku o usvajanju Plana centralne javne nabave za korisnike Proračuna za 2019. godinu. Spomenutim planom je predviđena nabava roba procijenjene vrijednosti 8.948.979 KM putem devet postupaka i nabava usluga procijenjene vrijednosti 6.203.457 KM putem osam postupaka. Planom je predviđena primjena otvorenih postupaka, kao i zaključivanje okvirnih sporazuma sa rokom trajanja do 31. 12. 2021. godine. Odlukom Vlade Kantona od 24. 1. 2019. godine definirane su robe i usluge koje će biti predmetom centralnih nabava. Za nabave koje nisu predviđene Planom centralne javne nabave proračunski korisnici su sačinjavali svoje planove nabava.

Procedure odabira najpovoljnijih ponuđača predviđene Planom centralne javne nabave provodi Ured za javne nabave, a ugovore sa izabranim dobavljačem zaključuju proračunski korisnici. Za samostalne javne nabave proračunskih korisnika proceduru odabira najpovoljnijih ponuđača provode povjerenstva koje na prijedlog Tajnika Ureda za javne nabave imenuje Vlada Kantona, s tim da je većina članova povjerenstva iz reda djelatnika Ureda za javne nabave. Izuzetak predstavljaju Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstvo prostornog uređenja, gradnje, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova koji samostalno provode javne nabave. Za sve nabave Vlada Kantona daje prethodnu suglasnost na odluke o pokretanju postupka nabave i odluke o izboru najpovoljnijih ponuđača.

U postupku revizije revidirani su otvoreni postupci Izgradnje objekta policijske stanice Donji Vakuf (550.272 KM), Izgradnje objekta policijske stanice Kreševo (560.692 KM), Nabava opreme Jedinici za

specijalističku podršku (128.700 KM), Nabava košulja za pripadnike policije (280.636 KM) Ministarstva unutarnjih poslova, Renoviranje i izgradnja zgrade arhivskog depoa (249.005 KM) Kantonalnog arhiva, Nabava medicinske i stomatološke opreme za potrebe zdravstvenih ustanova (579.150 KM, 585.000 KM, 250.001 KM, 409.500 KM, 351.000 KM) Ministarstva zdravstva i socijalne politike, Izrada strategije prometa Kantona Središnja Bosna (109.805 KM) Ministarstva gospodarstva, Dovršetak grubih radova i pokrivanje sportske dvorane (83.454 KM) OŠ „13. Rujan“ Jajce, Nabava udžbenika za osnovne škole (1.832.072 KM) Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta, te zajedničke nabave Lož ulje za 2018. godinu (183.398 KM) Lož ulje za 2019. godinu (346.765 KM), Ugljen lignit (225.342 KM), Mrki ugljen (415.643 KM), Uredski materijal (218.639 KM), Nabava i isporuka računara (212.031 KM), Usluge obveznog i kasko osiguranja (152.702 KM). Revidirani su konkurentski zahtjevi za dostavu ponuda Nabava računarske opreme (20.768 KM) Općinskog suda Bugojno, Nabava vozila (43.791 KM) Ureda predsjednika Vlade, Nabava vozila (35.989 KM) Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Sanacija krova policijske uprave Travnik (53.165 KM) i nabava opreme za krim policiju – jakne i kombinezoni (44.179 KM) Ministarstva unutarnjih poslova.

Ministarstvo unutarnjih poslova je primjenom pregovaračkog postupka bez objave obavijesti izvršilo nabavu „Kod aplikacije Aksis za potrebe video nadzora putem LPR kamera“ u iznosu 199.999 KM od dobavljača Guinea d.o.o. Vitez, od kojega su tijekom 2017. godine, primjenom ograničenog postupka, nabavljene LPR kamere. U zapisniku o provedenom pregovaračkom postupku je naglašeno da je odabran spomenuti dobavljač iz razloga što je isti zaštitio predmet nabave kao intelektualno vlasništvo, a što je i potvrđeno aktom Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine od 2. 3. 2018. godine. Također je navedeno da u trenutku nabave LPR kamera Ministarstvo nije raspolagalo sa potrebnim sredstvima za jedinstveni postupak LPR kamera i Kod aplikacije za potrebe video nadzora.

U postupku revizije javnih nabava nismo utvrdili nepravilnosti.

U svim revidiranim otvorenim postupcima, s izuzetkom Nabave medicinske i stomatološke opreme za potrebe zdravstvenih ustanova, Izrade strategije prometa Kantona Središnja Bosna i Nabava udžbenika za osnovne škole, je primijenjen kriterij ekonomski najpovoljnije ponude. Napominjemo da u otvorenim postupcima, u kojima je kriterij za odabir ponuđača bila najniža cijena, nije predviđeno provođenje e-aukcije.

Nije ispoštovana odredba članka 10. Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije, kojim je predviđeno da se u 2019. godini za 80% postupaka javne nabave, a u kojima je kriterij najniža cijena, provodi e-aukcija.

Preporuka:

- **provoditi e-aukcije u svim slučajevima nabava u kojima je kriterij najniža cijena, sukladno članku 10. Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima protiv kantonalnih organa se na 31. 12. 2019. godine vode sporovi u vrijednosti tužbenih zahtjeva u iznosu 4.038.387 KM. Sporovi se najvećim dijelom odnose na tužbe djelatnika u iznosu 2.247.440 KM za isplatu razlike za regres 2016. i 2017. godine, tužba „Mlinpšek-Žitar“ d.d. Jajce radi naknade štete po ugovoru o koncesiji za projektiranje, korištenje i prijenos MHE „Šedinac“ Jajce u iznosu 1.416.384 KM, tužbu PTD „Smrčevica“ d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje radi naknade štete po koncesijskom ugovoru na eksploataciji rude kvarcita u iznosu 240.870 KM i drugi.

Pregovarački tim Vlade Kantona je 27. 12. 2016. godine zaključio Sporazum sa Samostalnim sindikatom državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudske vlasti i javnih ustanova u FBiH, kao reprezentativnom sindikatu kojim je definirana naknada za regres za 2016. godinu u iznosu 150 KM, a za 2017. godinu u iznosu 200 KM. Spomenuti Sindikat se obvezao da neće pokretati tužbene zahtjeve, niti pružati pravnu zaštitu po osnovu tužbi za regres.

Prema prezentiranim podacima na datum bilanciranja u tijeku su sudski postupci u vrijednosti 81.217 KM koje je pokrenuo Kanton, a odnose se na neplaćenu koncesijsku naknadu.

Sudski postupci u tijeku koji se vode protiv Kantona nisu iskazani u izvanbilančnim evidencijama kao potencijalne obveze, što nije sukladno članku 55. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *sudske sporove u tijeku evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji kao potencijalne obveze, sukladno članku 55. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo financija Kantona Središnja Bosna je 24. 9. 2020. godine dostavilo komentare na Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2019. godinu, u privitku kojeg su bili komentari Ministarstva gospodarstva, Kantonalnog arhiva i Općinskog suda u Kiseljaku.

U dostavljenim komentarima samo su Ministarstvo financija i Ministarstvo gospodarstva izrazili određena neslaganja sa konstatacijama u nalazu i pri tome dalo dodatno obrazloženje za konstatirane propuste i nepravilnosti, dok druga dva proračunska korisnika nisu imali primjedbi na dostavljeni Nacrt.

Ministarstvo financija je u svom komentaru izrazilo neslaganje sa konstatacijama u nalazu koje se odnose na nepoštivanje rokova za usvajanje Smjernica ekonomske i fiskalne politike za 2019. - 2021. godinu, Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje 2019. - 2021. godine, Prijedloga proračuna za 2019. godinu i sačinjavanje financijskih izvješća za 2019. godinu. Također, izrazilo je neslaganje i sa navodima da nisu osigurana pozitivna mišljenja Federalnog ministarstva financija na plan prihoda predviđenim Izmjenama i dopunama Proračuna Kantona Središnja Bosna za 2019. godinu i plan dugoročnog zaduženja u 2019. godini, kao i na rad Odjela unutarnje revizije. Ministarstvo gospodarstva je izrazilo neslaganje sa konstatacijom da korisnici sredstava Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – poticaji gospodarstvu nisu dostavili dokaze da su odobreni projekti realizirani u cijelosti.

Od svih navedenih primjedbi, prihvatili smo samo komentare Ministarstva financija vezane za rad Odjela unutarnje revizije, jer je za njih dano adekvatno obrazloženje. Ostale navode i obrazloženja nismo prihvatili s obzirom na to da nije priložena adekvatna dokumentacija koja bi ih potvrdila i utjecala na izmjenu nalaza u Izvješću.

Rukovoditelj Sektora
za financijsku reviziju

Sead Čorbo

Tim za reviziju

 Danko Buhač – voditelj tima

Vedran Zovko – član tima

IV PRILOG
GODIŠNJA KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu					
Naziv institucije: Kanton Središnja Bosna					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	215.800.553	206.165.164	190.902.080	-9.635.389	95,54
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	183.988.307	186.237.525	173.079.628	2.249.218	101,22
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	24.932.000	21.244.511	22.105.567	-3.687.489	85,21
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	300	83	58	-217	27,67
Porezi na dobit poduzeća	24.931.700	21.244.428	22.015.509	-3.687.272	85,21
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	
3. Porezi na platu i radnu snagu	45.400	29.280	87.693	-16.120	64,49
4. Porez na imovinu	914.600	920.662	836.778	6.062	100,66
5. Domaći porezi na dobra i usluge	39.800	17.831	16.316	-21.969	44,8
6. Porez na dohodak	18.529.800	17.900.205	16.203.702	-629.595	96,6
7. Prihodi od indirektnih poreza	139.524.681	146.123.881	133.918.288	6.599.200	104,73
8. Ostali porezi	2.026	1.157	1.285	-869	57,11
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	27.679.944	17.723.788	14.911.896	-9.956.156	64,03
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	4.527.090	1.918.707	1.182.858	-2.608.383	42,38
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	1.671.600	871.180	486.550	-800.420	52,12
Ostali prihodi od imovine	45.200	52.682	17.967	7.482	116,55
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	20.000	13.606	17.525	-6.394	68,03
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	2.790.290	981.238	650.816	-1.809.052	35,17
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju	0	0	0	0	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	19.572.354	12.083.778	10.570.568	-7.488.576	61,74
Administrativne takse	2.917.600	2.399.929	2.390.797	-517.671	82,26
Sudske takse	2.287.800	1.984.176	1.853.434	-303.624	86,73
Komunalne naknade i takse		0	0	0	
Ostale proračunske naknade i takse	5.416.305	2.003.668	1.169.917	-3.412.637	36,99
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	5.684.269	3.902.527	3.127.878	-1.781.742	68,65
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	2.493.200	1.549.172	1.757.628	-944.028	62,14
Neplanirane uplate –prihodi	773.180	244.306	270.913	-528.874	31,6
Novčane kazne	3.501.700	3.715.201	3.107.932	213.501	106,1
Drugi tekući prihodi	78.800	6.102	50.539	-72.698	7,74

	PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	4.132.302	2.203.851	2.910.556	-1.928.451	53,33
11.	Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	48.140	0	5.153	-48.140	0
12.	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	3.040.245	1.877.535	2.787.575	-1.162.710	61,76
13.	Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	312.256	109.599	65.811	-202.657	35,1
14.	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	90.400	0	51.942	-90.400	0
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	1.795	1.605	75	-190	89,42
16.	Donacije	639.466	215.112	0	-424.354	33,64

	II. RASHODI (od 1 do 7)	214.070.178	197.175.287	173.224.505	-	92,11
					16.894.891	
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	118.482.738	116.414.737	104.668.078	-2.068.001	98,25
	Bruto plaće i naknade plata	100.690.558	99.355.643	89.432.261	-1.334.915	98,67
	Naknade troškova zaposlenih	17.792.180	17.059.093	15.235.817	-733.087	95,88
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	11.833.120	11.591.421	10.416.219	-241.699	97,96
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	26.557.459	23.735.354	23.941.101	-2.822.104	89,37
	Putni troškovi	429.363	326.827	340.017	-102.536	76,12
	Izdaci za energiju	5.294.751	4.963.689	4.820.315	-331.063	93,75
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	2.745.797	2.519.003	2.379.359	-226.795	91,74
	Nabava materijala i sitnog inventara	2.632.486	2.238.527	2.355.927	-393.958	85,03
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	4.678.155	4.379.495	4.024.779	-298.660	93,62
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	789.068	761.222	643.981	-27.846	96,47
	Izdaci za tekuće održavanje	1.119.746	938.228	1.013.328	-181.535	83,79
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	612.121	399.421	534.684	-212.700	65,25
	Ugovorene i druge posebne usluge	8.255.953	7.208.942	7.828.811	-1.047.011	87,32
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	39.797.020	34.774.737	32.273.563	-5.022.283	87,38
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	19.611.696	18.145.951	16.359.833	-1.465.745	92,53
	Tekući transferi pojedincima	9.061.347	8.086.727	7.011.322	-974.620	89,24
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	4.124.351	3.996.605	3.822.865	-127.746	96,9
	Subvencije javnim poduzećima	3.475.275	1.530.327	1.332.321	-1.944.948	44,03
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	2.124.351	2.041.422	2.038.678	-82.929	96,1
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	
	Tekući transferi u inozemstvo	0	0	0	0	
	Drugi tekući rashodi	1.400.000	973.706	1.708.544	-426.294	69,55
5.	Kapitalni transferi	16.339.900	9.647.363	1.037.199	-6.692.537	59,04
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	13.039.900	9.647.363	1.037.199	-3.392.537	73,98
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	3.300.000	0	0	-3.300.000	0
	Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi u inozemstvo	0	0	0	0	
6.	Izdaci za kamate	1.055.600	1.011.675	888.347	-43.925	95,84
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	
	Kamate na domaće pozajmljivanje	1.047.100	1.009.554	888.347	-37.546	96,41
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	8.500	2.121	0	-6.379	24,95

7.	Tekuća budžetska rezerva	4.341				0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	1.730.375	8.989.877	17.677.575	7.259.502	519,53
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	66.100	15.500	87.340	-50.600	23,45
	Primici od prodaje stalnih sredstava	66.100	15.500	87.340	-50.600	23,45
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	10.287.305	6.095.488	6.437.933	-4.191.817	59,25
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	
	Nabavka građevina	3.170.002	1.324.374	602.591	-1.845.628	41,78
	Nabavka opreme	3.868.862	2.739.004	3.090.027	-1.129.858	70,8
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	5.000	0	0	-5.000	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	1.738.681	1.175.574	1.576.305	-563.107	67,61
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	1.504.760	856.536	1.169.011	-648.224	56,92
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	10.221.205	6.079.988	6.350.593	-4.141.217	59,48
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-8.490.830	2.909.889	11.326.982	11.400.719	-34,24
	IV. TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finacijske imovine	150.200	100.004	100.004	-50.196	66,58
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	100.100	100.004	100.004	-96	99,9
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća	0	0	0	0	
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	50.100	0	0	-50.100	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	
2.	Izdaci za finacijsku imovinu	11.759.100	0	0	-	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti				11.759.100	
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	11.759.100	0	0	-	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inozemstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINACIJSKE IMOVINE (1.-2.)	-11.608.900	100.004	100.004	11.708.904	-0,86
	V. TRANSAKCIJE U FINACIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	27.059.100	8.740.793	0	-	32,3
	Primici od dugoročnog zaduživanja	27.059.100	8.740.793	0	-	32,3
					18.318.307	
					18.318.307	

Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	
Primici od inostranog zaduživanja	15.059.100	0	0	-	0
				15.059.100	
Primici od domaćeg zaduživanja	12.000.000	8.740.793	0	-3.259.207	72,84
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	
2. Izdaci za otplate dugova	7.140.900	7.104.535	6.707.989	-36.365	99,49
Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	
Vanjske otplate	0	0	0	0	
Otplate domaćeg pozajmljivanja	7.140.900	7.104.535	6.707.989	-36.365	99,49
Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	
Otplate duga po izdanim garancijama	0	0	0	0	
Otkup duga	0	0	0	0	
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	19.918.200	1.636.259	-6.707.989	-	8,21
				18.281.941	
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-181.530	4.646.152	4.718.997	4.827.682	

Ministrica financija Kantona je konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu odobrila dana 30. 3. 2020. godine.

Ministrica
Mirjana Plavčić

Konsolidirana Bilanca stanja na 31. 12. 2019. godine			
Naziv institucije: Kanton Središnja Bosna			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	30.829.175	33.259.609	92,7
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	25.721.083	28.957.373	88,8
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	3.008.704	2.738.951	109,8
4. Kratkoročni plasmani	1.122.605	922.605	121,7
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	3.126	16.812	18,6
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	973.656	623.867	156,1
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	124.150.330	125.166.841	99,2
9. Stalna sredstva	203.330.525	199.162.648	102,1
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	81.380.808	77.172.214	105,5
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	121.949.718	121.990.434	100
12. Dugoročni plasmani	283.319	383.324	73,9
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	283.319	383.324	73,9
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	1.917.292	2.793.083	
UKUPNO AKTIVA (A+B)	154.979.504	158.426.450	97,8
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	37.944.648	45.021.234	84,3
19. Kratkoročne tekuće obaveze	13.102.812	11.806.564	111
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	11.139.033	10.394.774	107,2
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	13.702.802	22.819.896	60
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	22.900.707	31.580.435	72,5
25. Dugoročni krediti i zajmovi	21.757.246	29.692.731	73,3
26. Ostale dugoročne obaveze	1.143.461	1.887.704	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	94.134.149	81.824.780	115
28. Izvori stalnih sredstava	100.966.303	93.203.082	108,3
29. Ostali izvori sredstava	1.364.532	1.464.537	93,2
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	8.196.686	12.842.838	63,8
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	154.979.504	158.426.450	97,8

Ministrica financija Kantona je konsolidiranu Bilancu stanja na 31. 12. 2019. godine odobrila dana 30. 3. 2020. godine.

Ministrica
Mirjana Plavčić

Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima period izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine		
Naziv institucije: Kanton Središnja Bosna		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	196.232.839
2	Prihodi od poreza	176.305.200
3	Neporezni prihodi	17.717.686
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	2.092.647
5	Kapitalni transferi	111.204
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	6.102
7	Kapitalni primici i transferi (8)	15.500
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	15.500
9	Financiranje (od 10 do 12)	8.840.798
10	Primici od finansijske imovine	100.004
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	8.740.794
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	205.089.137
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	195.125.404
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	114.364.854
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	11.591.421
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	23.735.354
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	34.774.737
20	Kapitalni transferi	9.647.363
21	Izdaci za kamate	1.011.675
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	6.095.488
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	6.095.488
24	Financiranje (25 + 26)	7.104.535
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	7.104.535
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	208.325.427
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	3.236.290
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	28.957.373
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	25.721.083

Ministrica financija Kantona je konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za period izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine odobrila dana 30. 3. 2020. godine.

Ministrica
Mirjana Plavčić